

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ (ΐω. 1, 44-52)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή όμιλίας στόν Άγιο Χαράλαμπο Πρεβέζης, στίς 3/3/1996)

1. Ἡ οὐσία τῆς Ὁρθοδοξίας

Σήμερα εἶναι ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Γιά τήν Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, ἕνας σύγχρονος Άγιος λέγει: «Νά τήν ἀγαπᾶτε καί νά τήν τιμᾶτε τήν ἑορτή τῆς Ὁρθοδοξίας, σάν τήν Κυριακή του Πάσχα»

Ἑρώτημα:

Γιατί; Τί εἶναι ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας;

Ἡ ἀπάντηση εἶναι:

Ὁρθοδοξία εἶναι ὁ Χριστός. Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι μήνυμα, περί τοῦ Χριστοῦ.

Μά, ἐμεῖς ξέρομε, ὅτι τήν Κυριακή αὐτή ἑορτάζομε τήν ἀναστήλωση τῶν ἀγίων εἰκόνων. Εἶναι ἕνα δεῦτερο σημεῖο αὐτό.

Ἡ οὐσία τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶναι:

Κήρυγμα καί μήνυμα γιά τόν Χριστό. Ποιός εἶναι ὁ Ἀληθινός Χριστός.

Ἀκούσαμε στό Εὐαγγέλιο τί ἔλεγε ὁ Φίλιππος στό Ναθαναήλ; «Εὐρήκαμε τόν Μεσσία. Εἶναι ὁ υἱός τοῦ Ἰωσήφ, ὁ ἀπό Ναζαρέτ». Καί ὅταν ὁ Ναθαναήλ ἐκπληκτος, ἀποροῦσε πῶς ὁ Χριστός γνωρίζει τά βάθη τῆς καρδιάς του, ἄκουσε τόν ἴδιο τόν Κύριο νά τόν διαβεβαιώνει: «Μόνο γι' αὐτό, ποῦ σοῦ εἶπα πιστεύεις;» «Ἄπ' ἄρτι» ἀπό ἐδῶ καί στό ἐξῆς, θά βλέπετε τούς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ, νά ἀναβαίνουν καί νά καταβαίνουν ἐπί τοῦ Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου· γιατί ὁ Χριστός εἶναι τό κέντρο τοῦ κόσμου. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ δημιουργός του κόσμου. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Θεός τῆς Δόξης, πού γιά μᾶς, καί γιά τήν σωτηρία μας, ἔγινε ἄνθρωπος, ἢ ὅπως καλλίτερα τό τονίζομε μέσα, στό τροπᾶριο τῆς σημερινῆς ἑορτῆς: «βουλήσει ἠυδὸκησε σαρκί ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ»

Τό ἠθέλησε. Δέν τό ἔκανε μέ τό ζόρι. Τό ἔκανε μέ ὅλη Του τήν καρδιά, ὅτι

κατέβηκε στήν γῆ, ἔγινε ἄνθρωπος, καί ἀνῆλθε στό Σταυρό, γιά νά σώσει ἐμᾶς, «ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ» Ἀπό ἀγάπη γιά μᾶς!

2. Εἰκονομαχία: Αἵρεση καί παραφροσύνη

Τόν Θεό, ἐπειδή εἶναι Δημιουργός, Κύριος, Παντοκράτωρ, μισθαποδότης, καί ἔχει τό δικαίωμα καί τήν δύναμη, νά ἀπολέσει στό πῦρ καί στήν αἰώνιο καταδίκη, ἐκείνους πού δέν σεβάστηκαν τό ἅγιο θέλημά Του, τό Θεό αὐτό, τόν τρέμουμε. Εἶναι φυσικό νά τόν τρέμουμε. Καί στήν παρουσία Του, στήν σκέψη Του, στήν ἀνάμνησή Του, νά θέλομε νά σκύψομε τό κεφάλι μας χαμηλά, καί νά ἐπικαλεστοῦμε τό ἔλεός Του.

Ὅμως, ὁ Θεός αὐτός, ὁ Παντοκράτωρ Κύριος, δέν εἶναι, ἀπέναντι ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, αὐστηρός κριτής, Κύριος καί Δεσπότης. Ἀλλά εἶναι τόσο φιλόανθρωπος, ὥστε ἔγινε ἄνθρωπος γιά μᾶς, πόνεσε γιά μᾶς, σταυρώθηκε γιά μᾶς, καί κατέβηκε στόν Ἄδη γιά μᾶς. «Βουλήσει ηὐδόκησε σαρκί ἀνελεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ». Γιά νά σώσει αὐτούς πού ἔπλασε, τά πλάσματά Του, ἐμᾶς, ἀπό τήν δουλεία τοῦ ἐχθροῦ!

Ἐκεῖνον πού σέ ἀγαπάει, καί γιά τήν ἀγάπη σου, γιά χάρη σου, κάνει θυσίες, θέλοντας καί μή τόν ἀγαπᾶς καί ἐσύ.

Γιατί ἀγαπᾶμε τόν πατέρα μας;

Γιατί αἰσθανόμαστε ὅτι ἔκανε, πολλές θυσίες γιά μᾶς.

Γιατί ἀγαπάει ὁ πατέρας τά παιδιά του; Γιατί τά γέννησε, εἶναι δικά του, καί γιατί ὅλη του τήν ζωή, δέν ἔπαψε νά κάνει θυσίες πολλές γι' αὐτά.

Καί ὅσο περισσότερες θυσίες, ἔκανε ἕνας πατέρας γιά τά παιδιά του, τόσο περισσότερο ἐκεῖνος ἀγαπάει τά παιδιά καί τά παιδιά ἐκεῖνον. Μέ τό ἀποτέλεσμα, ἐάν αἰσθανθεῖ ὁ πατέρας, ὅτι ἔχει μακριά του τά παιδιά του, καί δέν τά βλέπει, λαχταράει ἡ ψυχή του. Καί σέ κάθε του βῆμα, πατέρας καί μητέρα, ἀναστενάζουν μέ τήν σκέψη, «πῶς ἄραγε εἶναι τώρα τά παιδιά μου;» Μερικοί μάλιστα, ὅταν δέν τά ἔχουν κοντά τους, ἔστω γιά τίς λίγες ὥρες πού φεύγουν ἀπό τό σπίτι, βάζουν στό αὐτοκίνητό τους καί στό γραφεῖο τους, τίς φωτογραφίες τῶν παιδιῶν τους. Καί ἂν τούς ρωτήσεις:

-Ποιά εἶναι αὐτά τά προσωπάκια;

Θά σοῦ ποῦν:

-Τά παιδιά μου! Είναι τά παιδιά μου! Θέλω νά τά βλέπω συνεχώς!

Νά πάμε καί σέ ένα άλλο παράδειγμα:

Αισθάνεται ένας άνθρωπος, ένα σύνδεσμο μέ μιά κοπέλα, ή μιά κοπέλα μέ ένα άνθρωπο. Καί σκέφτεται νά τόν πάρει γιά πάντα, καί νά τήν πάρει γιά πάντα στήν ζωή του σύζυγό του. Καί τί βλέπομε σ' αὐτούς τούς ανθρώπους; Συνεχῶς σκέπτονται τό πρόσωπο ἐκεῖνο, τό ἀγαποῦν μέ ὄλη τήν καρδιά τους, καί θέλουν νά εἶναι συνεχῶς, καί σωματικά καί ψυχικά καί πνευματικά, κοντά του.

Ὅποιον ἀγαπάει ὁ ἄνθρωπος, ἔτσι τόν θέλει, κοντά του. Καί στήν σκέψη του λαχταράει, καί στήν ὄψη του χαίρει, καί ὅταν βλέπει φωτογραφία του ἢ ἐξεικόνισμα του, σκιρτάει ἡ καρδιά του.

Πῶς εἶναι δυνατόν αὐτό νά γίνεται γιά ὅλα τά ἄλλα, γιά τίς μεταξύ μας σχέσεις, καί νά μήν γίνεται γιά τόν Θεό;

Ἡ Ἁγία Γραφή, καί οἱ Ἅγιοι Πατέρες στά βιβλία τους, λένε, ὅτι τόν Θεό, πρέπει νά Τόν σκεφτόμαστε, ὅσο μπορούμε περισσότερο. Καί ἐπειδή πρέπει νά Τόν ἀγαπάμε καί Τόν ἀγαπάμε γι' αὐτά πού ἔκαμε γιά μᾶς, πρέπει νά ἔχομε τήν διάθεση, σέ κάθε στιγμή νά γονατίζομε καί νά Τόν εὐχαριστοῦμε. Νά Τοῦ δείχνομε τήν ἀγάπη μας καί τήν λατρεία μας!

Δέν γονατίζομε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ κάθε στιγμή σωματικά, ἀλλά γονατίζομε, πάρα πολλές φορές πνευματικά, ὅταν θυμηθοῦμε τήν δόξα Του καί τήν καλοσύνη Του καί τήν φιλανθρωπία Του. Γιατί λέει ἡ ψυχολογία καί εἶναι γενική παρατήρηση ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὅτι: «Τά μέσα καί τά ἔξω, ἐκεῖνα πού θέλομε νά βλέπομε καί ἐκεῖνα πού ἔχομε μέσα στήν καρδιά μας, εἶναι τόσο πολύ στενά συνδεδεμένα, πού δύσκολα μπορεῖ κανείς νά τά ξεχωρίσει». Τήν παρατήρηση αὕτη τήν ἔκανε καί ἕνας μέγας, σοφός ψυχολόγος, τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἀλλά αὐτό δέν ἔχει σημασία γιατί δέν εἶπε κάτι πού δέν τό ξέραμε.

Γι' αὐτό ἀδελφοί, χρειάζονται οἱ Ἅγιες εἰκόνες.

Καί γι' αὐτό ἦταν παραφροσύνη, τό ὅτι μερικοί, θεώρησαν τίς εἰκόνες, βλάβη γιά τήν θρησκεία, καί θέλησαν νά τίς βγάλουν ἀπό τήν ζωή τῆς ἐκκλησίας.

3. Οἱ εἰκόνες φέρνουν τόν Χριστό στή καρδιά μας

Ὁ Ἅγιος Στέφανος ὁ Ὁμολογητής ὁ Νέος, ὅταν προσεκλήθη ἀπό τόν εἰκονομάχο Αὐτοκράτορα, Κωνσταντῖνο τόν Ε', πού ὀνομάζεται καί

Κοπρώνυμος καί τόν έρώτησε, γιατί τιμάει τίς Άγιες εικόνες, έβγαλε ένα νόμισμα από τήν τσέπη του καί τοῦ λέει:

-Βασιλιά μου, τίνος εἶναι αὐτή ἡ φάτσα, πού ἔχει ἐπάνω τό νόμισμα;

-Δική μου, λέει ὁ Αὐτοκράτωρ. Ἦταν τό νόμισμα δικό του.

Τό ἔβαλε κάτω ὁ Άγιος τό νόμισμα, καί τό πάτησε μέ τό πόδι του. Πάτησε πάνω στήν φάτσα τοῦ Αὐτοκράτορος. Καί ὁ Αὐτοκράτωρ ἔγινε θηρίο, ἀπό τήν ὀργή του. Ὑπῆρχε, ἄλλωστε νόμος πού ἔλεγε: Ἄν προσβάλλει κανείς τήν εἰκόνα τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐκτελεῖται. Δέν ἔχει σημασία ἄν σήμερα, ὅποιος προσβάλλει τόν ἀνώτατο ἄρχοντα τοῦ κράτους πάει στήν φυλακή καί δέν ἐκτελεῖται. Πάντως τιμωρεῖται.

Τοῦ λέει, λοιπόν, ὁ Άγιος Στέφανος:

-Γιατί θυμώνεις βασιλιά μου; Ἐγώ δέν ἐπάτησα ἐσένα, μιά καρικατούρα πάτησα, ένα σχεδιάκι πάτησα.

Ἀλλά, ἐπειδή ὁ βασιλιάς εἶχε θυμώσει στά γερά καί διέταξε νά τιμωρηθεῖ, ὅπως ἐπιβάλλει ὁ νόμος, τοῦ εἶπε:

-Καλά! Τήν φάτσα τή δική σου τήν σέβεσαι. Τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ δέν τήν σέβεσαι; Εἶναι λογική αὐτή;

Ἡ λογική αὐτή, εἶχε ξεχαστεῖ, ἀπό τούς εἰκονομάχους ἐκείνη τήν ἐποχή.

Μιά ἄλλη γυναίκα, ὅταν τήν ὀδήγησαν στό μαρτύριο, γιατί προσκυνοῦσε τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τήν εἶδε ἕνας δήμιος νά κρατᾶ μιά μικρή εἰκονίτσα τοῦ Χριστοῦ στά χέρια της. Τῆς εἶπε εἰρωνικά:

-Λοιπόν; Τόν Χριστό στήν χούφτα σου Τόν ἔχεις;

Ἀπάντησε ἐκείνη, πανέξυπνη γυναίκα καί ἁγία, πού τά εἶχε ὅλα σωστά βαλμένα μέσα στήν καρδιά της.

-Τόν Χριστό στήν καρδιά μου. Τήν εἰκόνα Του στήν χούφτα μου. Καί τόν Σταυρό στό στήθος μου. Γιά νά θυμᾶμαι, ὅλο καί περισσότερο, Ἐκεῖνον πού ἔχω στήν καρδιά μου. Ἀπό τά ἔξω, νά πιέζομαι καί νά ἐνισχύομαι, νά μήν ξεχνάω ποτέ, ἐκεῖνο πού πρέπει νά ἔχω μέσα μου, στήν καρδιά μου.

Γι' αὐτό λέγεται Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ Κυριακή αὐτή.

Γιατί ἔχοντας ὑπόψη ἡ Ἐκκλησία μας πῶς μᾶς δημιούργησε ὁ Θεός, τήν πλάση τοῦ Θεοῦ· πού ἔκανε τά «ἔσω» καί τά «ἔξω», ἀπόλυτα καί στενότατα

συνδεδεμένα, για την αγάπη, και για την λατρεία, και για την ευχαριστία, και για την ευγνωμοσύνη προς τον Χριστό, τον Θεό, Κύριο Σωτήρα και Λυτρωτή μας, ὅρισε ὅτι πρέπει νά τιμῶνται οἱ Ἅγιες εἰκόνες. Καί γι' αὐτό ψάλλομε σήμερα: «Χαρᾶς ἐπλήρωσας τά πάντα, ὁ Σωτήρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τόν κόσμον, ἵνα σώσεις τόν κόσμον». Χαρᾶς ἐπλήρωσας τά πάντα Σωτήρα μας, ὅταν βλέπομε τήν Ἅγια καί Ἄχραντη εἰκόνα Σου, καί ὅταν Τήν προσκυνοῦμε!

Ἄς βάλλομε τό μήνυμα τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, στήν καρδιά μας.

Τό μήνυμα εἶναι:

Χριστός! Εἶναι ὁ Πατέρας, ὁ Δημιουργός, ὁ Εὐεργέτης.

Καί γιά νά Τόν ἀγαπᾶμε, καί γιά νά Τόν τιμᾶμε, γιά νά Τόν βάζομε πιό βαθιά μέσα στήν καρδιά μας, πρέπει καί μέ τά βλέμματα τοῦ σώματός μας, νά Τόν ἀναζητοῦμε ὅλο καί περισσότερο.

Καί γι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο νά ἔχομε στά σπίτια μας, στά πράγματά μας, στά αὐτοκίνητά μας καί παντοῦ, τήν ἄχραντη εἰκόνα τοῦ Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γιά νά τόν θυμόμαστε συνεχῶς καί νά μᾶς βοηθεῖ. Ἀμήν!